

KOPIERINGSLICENSENS LICENSVILLKOR

LÄROANSTALTER

Gäller från och med den 1 januari 2023 tills vidare

Om du arbetar eller studerar vid en läroanstalt kan du kopiera verk eller publikationer i enlighet med dessa licensvillkor för **undervisning** och **administrativ verksamhet** vid din läroanstalt.

I enlighet med dessa licensvillkor har du tillstånd att kopiera skriftliga och bildkonstnärliga verk, fotografier och publikationer samt dela kopior för ovan nämnda ändamål.

Du får kopiera och använda kopiorna i enlighet med kopieringslicensen enbart **medan din läroanstals kopieringslicens är i kraft**. Kontrollera med din läroanstalt eller Kopiosto om en kopieringslicens har anskaffats för din egen läroanstalt.

1. NYCKELBEGREPP

Innan du fortsätter läsa villkoren, bekanta dig med följande nyckelbegrepp.

LÄROANSTALT

I licensvillkoren avses med **läroanstalt** i Finland belägna

- daghem
- andra läroanstalter än högskolor.

RÄTT SINNEHAVARE

Rättsinnehavare är verkets ursprungliga upphovsman, en annan rättsinnehavare eller den instans, t.ex. förläggare, som upphovsmannen har överfört hela eller en del av sin upphovsrätt till.

VERK, PUBLIKATION OCH UPPGIFTSBOK

Med **ett verk** avses i dessa licensvillkor

- ett skriftligt verk, illustrationer eller ett annat bildkonstnärligt verk som är skyddat av upphovsrättslagen, till exempel böcker och tidningsartiklar jämte illustrationer
- fotografier
- musikaliska verk i grafisk form, såsom noter och sångtexter
- delar av ovan nämnda verk.

Med **publikation** avses en publikation i antingen tryckt eller digital form.

Det kan till exempel vara en bok eller en forskningsrapport.

Med en **uppgiftsbok** avses en lärobok som främst består av arbets-, övnings- och andra uppgifter samt uppgiftsdelarna i en kombinerad lärobok.

KOPIERING

I licensvillkoren avses med **kopiering** framställning av exemplar av verk, publikationer eller delar av dem. Det innebär att man inom den omfattning som licensen tillåter kan **fotokopiera, skriva ut eller skanna** till exempel ett verk, en publikation eller en del av dem. Detta omfattar också **digital kopiering** såsom

- kopiering av bilder eller textmaterial från en webbplats
- skärmdumpar
- nerladdning och/eller lagring av en PDF-fil
- fotografering av sidor i en publikation.

2. VAD MAN FÅR KOPIERA MED KOPIERINGSLICENSEN

2.1 Med kopieringslicensen får du kopiera

- i den omfattning som licensen tillåter
- förutsatt att verken eller publikationerna inte berörs av ett av de förbud eller en av de begränsningar som nämns i dessa villkor.

Man får kopiera från följande källor:

- tryckta publikationer
- från verk, till exempel bilder eller textmaterial, som har publicerats på internet med rättsinnehavarens samtycke
- från e-böcker eller övriga digitala publikationer, både sådana publikationer som är bakom en betalvägg och som du har tillgång till genom avtal eller beställning, och sådana som är fritt tillgängliga
- verk eller publikationer som rättsinnehavaren har lagt till Kopiostos licens, även om de inte vanligtvis skulle omfattas av licensen i enlighet med **punkt 2.2**. Se listan: www.kopiosto.fi/tillaggsmaterial

2.2 Med kopieringslicensen får du inte kopiera

- uppgifts- och facitböcker
- förläggarens digitala läromaterial
- digitala notpublikationer
- digitala standarder
- verk från digitala tjänster som har ett eget avtal eller en egen licens, till exempel SFS Online-tjänsten eller tjänsten RT-kortisto.
- verk av privatpersoner som de delat på sociala media, diskussionsforum, bloggar eller tjänster för bilddelning
- verk eller publikationer som rättsinnehavaren förbjudit kopiering och användning av genom Kopiostos licens. Se listan: <https://www.kopiosto.fi/forbudslista>

OBS! Kopieringslicensen **omfattar inte** verk som har sina egna licens- eller användningsrättigheter, såsom

- audiovisuella verk, till exempel videon
- inspelningar som enbart består av musik
- datorprogram och -spel samt databaser
- verk vars kopierings- och användningsrätt grundar sig på en CC- (Creative Commons) eller motsvarande öppen licens eller användningsrätt.

3. KOPIORNAS ANVÄNDNINGSSÄNDAMÅL

3.1 För vilka användningsändamål får man använda kopior

Du får använda kopiorna

- som tilläggsmaterial till det sedvanliga undervisnings- och läromaterialet
- som en del av material och examen du själv sammanställt
- som en del av inträdesexamen för läroanstalten
- som en del av elevernas projekt- eller övningsarbete
- i läroanstaltens interna administrativa verksamhet.

Licensen gäller kopiering och användning av kopior som sker genom en lärares eller annan anställd vid läroanstaltens försorg, under dennas handledning eller på dennas initiativ. Licensen gäller också en situation där en studerande deltar i undervisningen på distans, till exempel från ett annat land än landet där läroanstalten är belägen.

Licensen omfattar kopiering och användning av kopior i undervisning **även utanför läroanstaltens egna lokaler** till exempel i museum, bibliotek eller andra kulturarvsinstitutioner, då undervisningen sker på läroanstaltens initiativ och ansvar.

3.2 För vilka användningsändamål får man inte kopiera

- Du kan inte ersätta anskaffning av ursprungligt material eller användningsrätt med kopior.
- Du får inte skapa material- eller databanker av verk, publikationer eller delar av dem för läroanstaltens elever eller personal.
- Du får inte heller dela eller publicera kopior öppet på internet, publicera dem i tryckta publikationer eller i övrigt använda dem i publikationsverksamhet.

4. HUR MYCKET FÅR MAN KOPIERA

4.1 Begrepp som används i punkt 4

Med **undervisningsgrupp** avses en grupp elever som samtidigt deltar i samma undervisningssituation, till exempel en klass, en grupp på flera klasser, eller elever som deltar under en viss studieperiod eller i en viss kurs.

Med **studieperiod** avses undervisningens och studiernas innehållsmässiga och strukturella grundenhet, till exempel en kurs. En studiehelhet består av flera studieperioder.

4.2 Tillåtna sidantal

Licensen möjliggör kopiering i den omfattning som ämnet som undervisas i förutsätter samt i den utsträckning som dessa villkor tillåter. Du får framställa kopior till eleverna du undervisar samt några exemplar åt dig själv.

Kontrollera i denna tabell hur mycket du får kopiera ur verk eller publikationer **åt samma undervisningsgrupp**

- inom småbarnspedagogiken, inom förskoleundervisningen och den grundläggande undervisningen och i grundutbildning inom konst **under samma läsår**
- i övrig utbildning **under samma studieperiod eller kurs**.

KÄLLMATERIAL	MÄNGD
 Publikationer	Högst 20 % av publikationen, dock inte mer än 20 sidor per publikation.
 Webbplatser	20 bilder eller sidor som motsvarar storleken A4 per webbplats.
 Artiklar, små tryckalster och motsvarande	En hel artikel, reklam, broschyr eller annat litet tryckalster. Högst 20 artiklar per tidning eller webbtidning.
 En lärarhandbok eller motsvarande handledande publikation	Helt eller delvis för lärarens egen personliga användning i arbetet.
 Noter och sångtexter	10 sidor per publikation, högst hälften av publikationen. Läs mer i punkt 6.

- Man får inte överskrida de tillåtna sidmängderna ens i sådana fall där du kopierar materialet åt samma undervisningsgrupp i flera omgångar under samma läsår, studieperiod eller kurs.
- Om du kopierar en bild, artikel eller motsvarande från en webbplats eller en publikation från en enskild sida, motsvarar kopieringen av den kopiering av en sida.

5. HUR FÅR MAN ANVÄNDA KOPIORNA I UNDERVISNINGEN

- För noter och sångtexter tillämpas dessutom preciserande villkor. Se [punkt 6](#).
- Om du vill använda kopiorna i läroanstaltens administrativa verksamhet, se [punkt 7](#).

5.1 Begrepp som används i punkt 5

Med **material du själv sammanställt** avses sådant material vars innehåll du till största del själv gjort.

Med **slutet datanät** avses ett informationsnätverk eller lagringsmedium som endast läroanstaltens registrerade användare, såsom lärare och elever, har tillgång till.

5.2 Inom undervisningen

Kopiorna får

- delas ut till undervisningsgruppen som papperskopior eller i form av utskrifter
- bifogas till undervisningsmaterial eller examen du själv skapat
- lagras i ett slutet datanät som undervisningsgruppen har tillgång till
- användas i distans-, hybrid- och webbundervisning i enlighet med [punkt 5.5](#)
- visas, projiceras eller på andra sätt framställas för elever som är närvarande under undervisningssituationen
- ges för att användas av en annan lärare som du samarbetar med under undervisningssituationen
- läggas till en inträdesexamen som läroanstalten sammanställt eller lagras i ett slutet datanät så att de är tillgängliga för personer som deltar i inträdesexamen
- kompletteras med markeringar som betonar eller uppmärksammar eller annars åskådliggör aspekter i det som lärs ut.

5.3 Som elev

- Får du lägga till kopior som en del av projekt- eller övningsarbetet.

5.4 Ett avgiftsfritt tillfälle arrangerat av läroanstalten

- Du får visa, projicera eller på andra sätt framföra kopiorna vid en av läroanstalten ordnad avgiftsfri tillställning där publiken huvudsakligen består av läroanstaltens personal, elever och deras anhöriga.

5.5 Användning av kopior i distans-, hybrid- och webbundervisning

5.5.1 Begrepp som används i punkt 5.5

Med **distansundervisning** avses en undervisningsform som genomförs med informations- och kommunikationsteknik, där eleven deltar i undervisningen medan hen är på en fysiskt annan plats än läraren. Distansundervisning kan genomföras genom **streaming eller som webbundervisning**.

Med **streaming av undervisningen** avses att undervisningssituationen sker samtidigt för alla på distans, det vill säga att eleverna eller en del av dem deltar i undervisningssituationen samtidigt medan de fysiskt är på en annan plats än du.

Med **webbundervisning** avses undervisning eller en undervisningsform som genomförs med informations- och kommunikationsteknik som är asynkron, det vill säga att eleverna eller en del av dem deltar i undervisningen under en annan tid än du, till exempel genom en inspelning.

Med **hybridundervisning** avses en kombination av när- och distansundervisning.

5.5.2 Verk om omfattas av kopieringslicensen

UNDERVISNINGSSITUATIONEN	INSPELNING AV UNDERVISNINGSSITUATIONEN
Man får framställa och visa verk som omfattas av kopieringslicensen genom ett slutet datanät samt lagra dem i det slutna datanätet för din undervisningsgrupp i den omfattning som ämnet som undervisas förutsätter.	Du får spela in de verk som visats eller framställts under undervisningssituationen i en inspelning som gjorts av en undervisningssituation.

5.5.3 Digitala undervisningsmaterial

UNDERVISNINGSSITUATIONEN	INSPELNING AV UNDERVISNINGSSITUATIONEN
Du får framställa och visa digitalt läromaterial på distans inom ett slutet datanät åt din undervisningsgrupp, förutsatt att man skaffat den nödvändiga användningsrätten till det digitala läromaterialet åt varje elev som deltar i undervisningen.	Du får lagra den visade delen av undervisningssituationen på en inspelning av undervisningssituationen, även om det digitala läromaterialets egen licens inte tillåter detta.

5.5.4 Ljudinspelningar som hör till en tryckt lärobok

UNDERVISNINGSSITUATIONEN	INSPELNING AV UNDERVISNINGSSITUATIONEN	OBS!
Under undervisningssituationen får du på distans i ett slutet nätverk lyssna på eller lagra i ett slutet datanät en ljudinspelning som är en del av en tryckt lärobok, till exempel en CD-skiva, till de delar som krävs.	Du får lagra den under undervisningssituationen framställda delen av ljudinspelningen i inspelningen av undervisningssituationen.	Ljudfiler som ingår i förläggarens digitala läromaterial får användas i enlighet med deras egen licens. Denna användningsrätt gäller inte ljudinspelningar som enbart innehåller musik.

5.5.5 Kopiering av uppgifts- och facitböcker

UNDERVISNINGSSITUATIONEN	DELNING AV KOPIOR	OBS!
När du undervisar på distans och hybrid får du kopiera och förmedla de delar av uppgifts- och facitboken som behövs för att rätta uppgiften . Från en arbets- eller övningsbok får du enbart kopiera de delar där svaret har antecknats eller som är nödvändiga för att granska elevens uppgift.	Du får dela en kopia med eleven <ul style="list-style-type: none">• som papperskopior• per e-post• genom att lagra den i ett slutet datanät som eleven har tillgång till.	Eleven och läraren ska ha i sin ägo den ifrågavarande ursprungliga uppgifts- eller facitboken.

5.6 Översättningar och bearbetningar

Du får **enbart** modifiera ett verk i de situationer som denna punkt tillåter. För övrig bearbetning av verket krävs **tillstånd av rättsinnehavaren**.

Om det är **nödvändigt** att dela eller lagra översättningen/bearbetningen för att genomföra, skriva ut eller granska övningsarbetet, är det tillåtet att lagra eller förmedla din översättning/bearbetning inom ett slutet datanät som undervisningsgruppen har tillgång till.

Översättningar

Läraren och eleven får som en del av undervisningen översätta ett litterärt verk eller en del av ett till ett annat språk, dock inte orden till sånger . 	<ul style="list-style-type: none">• Du får inte använda din översättning i annat syfte än undervisning. • Du får inte publicera översättningar som gjorts med stöd av kopieringslicensen.
---	---

Bearbetningar

Läraren och eleven får bearbeta verken som omfattas av licensen i en undervisningssituation när bearbetning av verket är nödvändigt för att undervisa någon viss undervisningssituation . Läraren och eleven får framställa bearbetningen de gjort med stöd av kopieringslicensen åt de elever som är närvarande vid undervisningssituationen. Vid bearbetningen bör du respektera upphovsmannens moraliska rättigheter samt en individs rätt till sin egen bild i enlighet med upphovsrättslagen. Upphovsmannens moraliska rättigheter bland annat förbjuder användning av en annans verk på ett kränkande vis.	<ul style="list-style-type: none">• Du får inte publicera en bearbetning du gjort med stöd av kopieringslicensen. • Du får inte använda bearbetningen i annat syfte än undervisning.• Du får inte bearbeta förläggarens läromaterial eller noter eller sångtexter.
---	--

5.7 Användning och lagring av kopior och inspelningar av undervisningssituationen

UNDER STUDIEPERIODEN, KURSEN ELLER MOTSVARANDE UNDERVISNINGSHELHET

Du har tillstånd att lagra kopior och inspelningar av undervisningssituationen i ett slutet datanät **som är tillgänglig undervisningsgruppen** enligt följande:

- inom småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen och den grundläggande undervisningen under ett läsår
- i övrig utbildning under studieperioden, kursen eller motsvarande studiehelhet. Till detta räknas slutförhör och tentamen som hör till studieperioden eller kursen.

I gymnasiet ska dock studerande ha tillgång till materialet enligt licensen under hela gymnasiets studietid, dock högst i **4 år**.

EFTER STUDIEPERIODEN, KURSEN ELLER MOTSVARANDE UNDERVISNINGSHELHET

Kopior du framställt samt inspelningar av undervisningssituationen får lagras för senare **egen användning** så länge läroanstaltens kopieringslicens är i kraft. Dessa kopior och inspelningar ska lagras så att de enbart är tillgängliga dig själv.

Att ta i bruk kopiorna enligt licensvillkoren för en annan undervisningsgrupp eller under en annan studieperiod, kurs eller under ett annat läsår räknas som kopiering och användning av materialet på nytt. I detta fall ska du beakta villkoren i **punkt 4** om den tillåtna undervisningsgruppspecifika omfattningen av kopiering.

6. HUR FÅR MAN KOPIERA NOTER OCH SÅNGTEXTER

6.1 Begrepp som används i punkt 6

Med **noter och sångtexter** avses tryckta eller digitala

- noter
- tabulaturer
- sångtexter
- komponerad text
- andra motsvarande noter som kan räknas som musikaliska verk.

6.2 I hur stor omfattning får man kopiera noter och sångtexter

Du får kopiera, skriva ut och skanna noter och sångtexter till en omfattning på högst **10 sidor** per publikation, dock **högst hälften** av publikationen åt samma undervisningsgrupp

- inom småbarnspedagogiken, inom förskoleundervisningen och den grundläggande undervisningen och i grundutbildning inom konst under samma läsår
- i övrig utbildning under samma studieperiod eller kurs.

6.3 För vilka användningsändamål får man kopiera noter och sångtexter

Du får kopiera noter och sångtexter och använda kopiorna i den utsträckning som licensvillkoren tillåter.

- inom undervisningen (se [punkt 5](#)),
- i läroanstaltens interna administrativa verksamhet (se [punkt 7](#)).

ANVÄNDNING AV KOPIOR	BEGRÄNSNINGAR FÖR ANVÄNDNING AV KOPIOR
I en undervisningssituation och i uppträdanden	Du får kopiera noter och sångtexter för uppträdanden eller förberedelser inför sådana endast då det är fråga om uppträdanden <ul style="list-style-type: none">• i samband med en sedvanlig undervisningssituation• vid en av läroanstalten ordnad avgiftsfri tillställning där publiken huvudsakligen består av läroanstaltens personal, elever och deras anhöriga. <p>I regel får du inte kopiera noter och sångtexter för ett offentligt framställande av verket eller för förberedande av uppträdandet.</p>
I inträdesexamen	Med kopieringslicensen får du inte kopiera noter som en del av en inträdesexamen. För att kopiera noter för en inträdesexamen krävs ett skilt användningstillstånd av musikförläggaren.
Kopiering av kör-, ensemble- och orkester noter	Kör-, ensemble- och orkester noter får endast kopieras för undervisning i teoriämnen i musik . Man får dock producera övningsnoter av kör-, ensemble-, och orkester noter förutsatt att alla medlemmar i gruppen som uppträder även har de ursprungliga noterna i sin ägo.

 I kopieringslicensen för konservatoriums, musikskolors och annat läroanstalts körer, ensemblen och orkestrar tillämpas dessutom kompletterande villkor om kopiering av noter och sångtexter. Se villkoren: www.kopiosto.fi/kompletterandevillkoravnoter

6.4 Får man ändra på noter och sångtexter

Med kopieringslicensen får du inte ändra eller bearbeta sångens ord eller noter, till exempel arrangera noter eller bearbeta notmaterialet för att svara på behoven som den uppträdande sammansättningen har.

7. HUR FÅR MAN ANVÄNDA KOPIORNA I ADMINISTRATIV VERKSAMHET

7.1 Begrepp som används i punkt 7

Med **administrativ verksamhet** avses läroanstaltens interna administrativa

- förberedande
- beslutsfattande
- kommunikation
- planering
- arkivering
- övrig motsvarande verksamhet.

7.2 Hur du får använda kopiorna

Kopior du framställt för läroanstaltens interna administrativa bruk får

- läggas till som en del av en presentation eller material du själv sammanställt
- sparas i ett slutet datanät så att de endast är tillgängliga för läroanstaltens personal, under ett års tid
- användas för intern kommunikation och utbildning av läroanstaltens personal
- delas ut till läroanstaltens personal som papperskopior eller som utskrifter.

8. ÖVRIGA LICENSVILLKOR

8.1 Hur uppgifter om publikationen och upphovsmannen anges

- Ange på kopian eller i anslutning till den uppgifter om upphovsmannen och publikationen i enlighet med god sed.
- I sammanställningar av kopior ska du ange uppgifter om upphovsmannen och publikationen för alla verk som har använts.
- Du får inte radera eller ändra metadata som ingår i ett verk eller fotografi.

8.2 Hur man rapporterar kopiering

- Du kan rapportera kopiorna du framställt genom Kopiostos rapporteringstjänst: www.kopiosto.fi/raportointi
- Kopiosto använder rapporteringsuppgifterna om kopior för att fördela betalningen av ersättningar till rättsinnehavarna.

8.3 Får man kräva en avgift för en kopia

- Man får inte kräva en kopierings-, material- eller annan avgift för kopior eller sälja dem.
- Läroanstalten ska skaffa ett skilt tillstånd av Kopiosto för kopior för vilka man kan avkräva en avgift eller annan ersättning av eleverna.